

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K120
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K140

Az olaszok támadásait mindenütt véresen visszavertük

Az összes állások szilárdan birtokunkban vannak

Budapest, október 20.

Keleti hadszíntér:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg hárévonala:

Magyar—román határon tovább harcolnak. Dornavatrától délkeletre Monte-Russhit az ellenségtől elragadtuk.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg hárévonala:

A Narajowka mentén német csapatok egy magasztat elfoglalása alkalmával több mint 2050 foglyot ejtettek és 11 gépfegyvert zsákmányoltak. A Stochod legfelső folyásánál több támadás megfiúsult.

Olasz hadszíntér:

Passzulion harcok tovább folynak, olaszok hosszú és heves lövetés után tegnap délután 4 órakor ismét megtámadták a hegyesútsól északra levő állásainkat, újtól elkezdődött közelharcokra került a sor az első harmadik és negyedik számú derék tironi császár vadászrezendek Ellison ezredes dandárparancsnokuk vezetése mellett valamennyi támadást véresen visszaverték, összes állások birtokukban maradtak több mint 100 olaszt elfogtak. Egy alpin zászlóalj a Fleinis völgyi arcvonalon a Ciorceba di Sadolet és a kis Caoriolt erős tüzérségi támogatása mellett megtámadta támadás a gépfegyvertű zünkben összeomlott.

Délkeleti hadszíntér:

Albániából nincs jelenteni való.

HÓFER, altábornagy.

Csapatunk Campulungot fenyegetik.

A Temps bukaresti levelezője távirata alapján azt írja, hogy az Erdély meghódítására küldött három román hadsereg utolsó csapatai is vissza vonultak honi földre, hogy megvédjék a határ-erőket. Erdélyben már nincs román katonaság. A harc, úgy látszik, áttért a román területre. A csapatok megrögzötten, a hegygerincen és Törösvártól délre folynak. Dél-nyugati irányban már 12 kilométerre hatoltak be a magyar, német és osztrák csapatok román területre és Campulung városát fenyegetik. Románia helyzete nem fenyegető, de bennünk kell a nemzeti önérték ellenállóképességében és az oroszok segítségében. Az orosz csapatok már el is indultak a vesztévesztés pontokra.

Ha a román hadsereg nem tud állni a Dobrudzsában Mevensen-nel szemben, de ennél többre nem képes, Románia vesztévesztésbe jut, még pedig nem Dobrudzsában, hanem magában az országban, ha csak Oroszország nem segíti.

Angol kormányhatalmazat az orosz különbéke lehetőségéről

Nagy izgalom az alsóházban

A Nieuwe Rotterdamsche Courant jeleti Londonból: Az alsóházban Crippie képviselő kérdést intézett a kormányhoz, hogy vajon lord Robert Cecil tanácskozott-e az antant kormányaival egy közösen teendő nyilatkozat ügyében, oly értelemben, hogy Németországgal nem fogunk tárgyalni a békefeltételeiről egyik szövetségeseink javára.

Robert Cecil így válaszolt: Nem vagyok hajlandó semmit sem közölni azokról a bizalmas megbeszélésekről, amelyeket a szövetséges kormányokkal folytattam vagy nem folytattam!

Trevelyan lord az alsóházban fölvetette a kérdést: Az e ennek a háborúnak az egész eredménye, hogy Oroszországot kell kezdenünk?

Erre a kijelentésre nagy lármát

keletkezett. Robert Cecil a következőket mondta:

— Nem közzétehetek semmit a lehetséges békefeltételekről, csak kelte megfontolás, a szövetséges társak engedelmére és hozzájárulásuk megerősítésére. Nem kétekedem benne, hogy szövetségeseink érteitenni fognak bennünket, ha ezt kívánatosnak fogják tartani.

Dorna-Watránál is román területre léptünk.

Erdélyi hadműveleteink immár Dorna-Watránál, a hármas ország-határ szögletéből is elúzták az ellenséget, ahol a románok és az oroszok erős hadállásokat építettek. Csapatunk az ellenséget román területre szorították vissza, elfoglaltuk állásait és ma már román földön állanak. Dorna-Watra már teljesen megszabadult az ellenség közeliségének veszélyétől.

A görögkirály védekezni készül az antant ellen.

Görögország kritikus órái.

A király és a kormány sorra egy hajszálon függ. Amikor francia tengerészek szállottak partra Athénben a király a legnagyobb mértékben felháborodott. Kijelentette: Ne marad számomra mit hogy enyéimmel Larisszaba menjek. Skuludisz, Gunarsz és Dragumisz kérdésre a király gyelöre ellátott tervétől azonban mindebből ami történik kiderül, hogy a királynak feltett szándéka az, hogy Larisszában mi dent előkészítsen a védelemre.

A Larissza vonal egyik állomásán negyven ágyú, harmincezer lövedék és harmincezer láda töltény van felhalmozva; másutt ötezer fegyver van.

London: A Morning Post jelenti Athénből:

sérüléseit csak boncolással lehet megállapítani. Ugyancsak a boncolás állapítja meg, a halál az ütéstől vagy a fojtogatástól ered. Valószínűtlen látszik, hogy a kislány, amikor a merényletet el akarta végezni követni, sikoltozott, mire a gyilkos egyik kezével befogta az áldozat száját, a másik kezével pedig fojtogatta. Mikor látta, hogy a gyermek nem halt meg, kétszer fejbavágta. Az ütések oly erősek, hogy koponya-csonttörés is megállapítható.

A rendőrorvos bejelentette az újabb látelést a főkapitányhoz amely szerint a halál a déli órákban és a fojtogatástól következett be.

Legújabb. A kéjgyilkossággal gyanúsított Mészáros Istvánt a rendőrségnek a délután folyamán sikerült elfogni. A rendőrségre kísérték, ahol nyomban megkezdtek kihallgatását. A gyilkosság elkövetését tagadja. Azt állítja, hogy tegnap szabadult ki a katonaságtól, rövid szabadságot kapván.

A rendőrségen levő kis leányok akiket tanuképp hallgattak ki, ráismertek, hogy ez az az ember, aki pénzzel és cukorral csalogatta őket. Kihallgatása késő éjjel még tart.

A közlelmezési diktátor programja.

Mint Budapestről telefonálják, Kürthy Lajos báró, az élelmezési központ megválasztás reménytelenül fogadott vezetője ma nyilatkozik az új intézményről, mellyel a magyar lucusanon lucandók száma meggyarapodott. A nyilatkozat szerint a vesetőség tudatában van annak, milyen nagy munkára vállalkozott és hogy milyen akadályokkal kell megküdenie. A vilátlások bizony elég szegényesek és csodát nem lehet várni, de amit lehet, megcsinálják. Remélik, a lehetőség közt lesz a központok megfokozása is, amelynek mind a közlelmezési diktatura alá fognak kerülni, maga a Hirdetmény is. Vajon nyilvánosságra kerülnek-e most már központok titkai? A budapesti kereskedelmi és iparkamara a napokban megkereséssel fordul az egyes központokhoz, kérve őket arra, hogy szervezetről, munkaköréről, feladataikról, költségeikről és nyereségükről részletes adatokat nyújtsanak. A központok e megkeresés ügyében értekeletet tartottak s azon egyhangulag arra az álláspontra helyezkedtek, hogy mivel az összes központok nagyrésben a kormány kezdeményezésére jöttek létre, de mindenesetre a kormány közreműködésével alakultak meg és közvetlen kormányfelügyelet alatt állanak, a kormányon kívül senkinek nem adnak fölvilágosítást. A központok ezen titkolódása megerősíti a kiállónak azt a gyanúját, hogy nincs minden rendben a központok körül. A bírálathoz nemcsak a kormánynak, hanem érdekképviseleteinknek és mindenképp másnak joga van.

Eladó gazdasági kocsi
használt, de kitűnő állapotban, hossza 2 lóra teljes felszerelés eladó.

Értekezni lehet:

Kovács Illésnével

Vilásics utca, III. ker., 28 szám alatt.

A bőr ára

gyors lendülettel fut fölfelé a drágítás latorjáján és elképzelhetetlen, semmivel sem indokolható mérvet ölt. A cipőárak ugyszólván óráról-órára nőnek, minden indok nélkül, egyszerűen a gyárosok és kereskedők azon igyekezete alapján, hogy a szükséglet névekedésének konjunkturáját minél nagyobb buzgósággal ki kell használni. Ha bőrhiány van, ha drága és hiányzik a munkáskéz, ha nincs anyag (ámbar ezt tagadni is lehet, mert hiszen olyan luxus sohasem volt cipőkben, mint amilyent most egy cipőüzlet kirakata mutat) akkor ez bizonyára így van más országokban is, amelyek szintén érzik annyira a háboru hátrányait, mint miink. Így van Németországban is, ahol azonban a hatósági szervezetség és főleg a közönség fegyelmezettsége utját állják annak, hogy kiuzsorázzák a fogyasztókat. A cipő, illetve a bőrdrágítás megdöbbentő aránytalanságára mutat rá egy levél is, amely ma érkezett hozzánk egyik olvasónktól.

Az okát annak, hogy ennyire elfajulhatott a cipőüzor, a közönségben is kell keresni. Fegyelmezetlenség és gyöngé energia teszi csak lehetővé, hogy ennyire ki legyünk szolgáltatva az üzorának. Hajmár a hatóságtól hasztalan várunk segítséget, a magunk erejével és akaratával kellene védekeznünk. — Próbálja meg csak egyszer a közönség, hogy néhány hónapig lemond a ma különben sem dicséretes lukszusról és csupán olyant vásárol, amire nélkülözhetetlen szüksége van, mindjárt zuhanni fog az ára mindennek, amit éppen a szokatlan nagy kereslet alapján drágítanak.

Legszivesebben látnánk, ha a város — úgy amint ezt már más városokban teszik — saját műhelyt rendezhetne be és ott tisztességes áron látnák el a közönséget. Az ellenőrzés hiányossága nem nyugtat meg, hogy más módon, a körülményekhez képest jól jön ki a közönség.

Rendes viszonyok között nem vagyunk hivei a kereskedelem vagy a kisipar akármilyen bérítésének. De ma nagyon a szájunkba van a szabad üzérkedés fanyar íze és kénytelenek vagyunk arra szabályozást sürgetni.

NAPI HIREK

— Ehrenfeld Bernát kitüntetése. Vasárnap délelőtt 11 órakor szép ünnepély fog lezajlani a makói kereskedők egyletében, ünnepély keretében fogják átadni Ehrenfeld Bernátnak a kereskedők egylete közbecsülésben átvett elnökének, a királyi kitüntetését a Ferenc József rend lovagkeresztjét, melyet közhasznú tevékenységéért és a hadikölcsön jegyzés sikere körül kifejtett önzetlen fáradozásáért kitüntettek. A királyi kitüntetés átadása ünnepélyes formák között történik, a mely ünnepélyen a kereskedők egylete minden makói polgárt szívesen lát.

— Kivilágítják a halottak napján a makói temetőket. Irunk már róla, hogy Ausztriában takarékosági okból kormányrendelettel megtiltották a temetők halottakesti kivilágítását. Valószínű hogy a praktikus ötletet bármily fájdalmas is a holtaknak járó kegyelet korlátozása, Magyarországon követni fogják. Az egyházi személyek körül maga a hercegprímás is helyőnvalónak tartja a dolgot, amennyiben az esztergomi főkapitán az ő elnöklete mellett határozta el, hogy a hivatalt főszoitja a sírok kivilágításának mellőzésére. Makón hivatalosan még eddig nem került szóba a dolog, a mi értesülésünk szerint nem is szándékoznak beleszólni a közönség szándékába, kiki úgy tesz, amint legjobbnak látja. Ez körülbelül annyit jelent, hogy nem maradnak sötétben a temetők, ha határozott rendeletet nem adnak ki. Nemcsak azért, mert a halottján senki sem akar takarékoskodni, hanem azért is, mert mindenki fél a megszórástól. Pedig hogy a takarékoság manapság indokolt abból is látszik, hogy maga az esztergomi kapitán is takarékoskodni akar a gyergyákon s jövőkben még az énekmiséken sem gyújt gyertyasádot, hanem csak négy szálát, a kis misében meg csak kettőt.

— Május királynője. A legújabb mozi-szenzáció „május királynője” ez a csodaszép 3 felvonásos dráma, mely gyönyörű jeleneteivel belemarkol a szívembe lelkebe. A nagyszerű darab nagy hatást fog kelteni a sokáig emlékében lesz a közönségnek s amelynek minden jelenete a szenzáció erejével fog hatni. A kitűnő darabot követi még a pompás moziprogram többi számai csupa elsőrendű újdonságok.

Női kalapok

megérkeztek az őszi időnyre a legesebb kivitelben. Mivel nincs nagy kiadásom (boltbér stb.), igen olcsón tudom vevőimet kiszolgálni. Tisztelettel

Vozárik Emma

Bajza-utca 1. sz.

Tanulóleányok felvétetnek.

REGÉNY.

Egy világvé a rajtömlő.

(1296)

127. fejezet.

Minden lépésed be kell számolni! Mindig tudni akarják hova megy, meddig marad oda és mivel foglalkozik?

Valóságos rabszolgája ennek a becsületességnek!

A jelen körülmények között reá nézve ez most már elviselhetetlen teher! Sokszor jut abba a helyzetbe, hogy el kell mennie hazulról s ki sem állhatja, mikor mindig kérdezik: hova megy Arthur és mikor térsz vissza?

Ennek egyszer valahára véget kell vetni! Párze van elég, de nem élhet kedve szerint, mert mindjárt mozdulni; honnét lett nekéd egyszerre ilyen sok pénzed, istenemre, az ilyen becsületesség asszonyokat az Isten csak nyugtának teremtette az emberiség számára.

Addig-addig foglalkozott ezzel a gondolattal, míg nem egy napon elment hazulról ezzel az eltökélt szándékkal, hogy többé vissza sem tér.

Dowerben hajóra szállott. Utazásának első állomása Páris volt. Ott van csak igazi élet! Ott akinek pénze van, kedve szerint kimulhatja magát.

Helyette egy levél jött Wind-sorba a következő tartalommal:

„Kedves Tekla! Meguntam a csendes egyhangu életet oldaldal mellett. Ennél fogva búcsút vettem a kapuféltől. Nem szándékozem többé visszatérni hozzád! Ez roád nézve is, de még atyádra nézve is jobb, miután jól láttam, mily önmegtartóztatásába került jó arcot mutatni nekem — akiről gyomrából utál. Hogy hova megyek, azt nem szükséges tudnod! Nem hiszem, hogy az életben még egyszer találkozunk. Ez szolgálatot vigasztalásul atyádnak, aki téged bizonyára meg fog nyugtatni.

(Folyt. köv.)

Makói Urania Színház

Szombaton, 1916. okt. 21-én,

MÁJUS KIRÁLYNŐJE

Dráma 4 felvonásban.

Főszereplő:

RITA SACCHETTÓ.

Cowboy szerelem
Színmű.

Két léhütő
Humoros.

HABORUS HIRADÓ

Katonák őrmestertől lefelé a jegy felét fizetik

Előadások kezdete 6, és fél 9 órakor.

Ház eladás

A Szegedi utca 49 számú HÁZ, szabadszobából eladó. Venni szándékosok helyszínen a tulajdonossal beszélhetnek. Ha megveszi, azonnal átveheti.

Ratkai Ferenc gőzetulajdonos, gabona vagy hagyma föld elszántására elvállal

ugyanott arankamentes heremagot nagyban és kicsinyben kaphatók. Értekezni lehet: Váradi utca vendéglőjében 48. szám alatt

Ház eladás.

Vidékre költözés miatt, sürgősen eladom Túr utca 1. szám alatti házam, az orosz temető szomszédságában. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt, vagy Allomás tér 18 szám alatt.

Föld eladás.

A nagylaki határban a községtől 4 kilométerre fekvő 18⁸⁰⁰/₁₆₀₀ hold elsőrendű szántó, és 1⁸⁰⁰/₁₆₀₀ hold réteget, gazdasági épületeimet eladom, aki megvenni óhajtja, értekezhet velem a tanyámon, vagy Lukács Mihály királyhercegi lakos, községi jegyzővel.

Vargha József
nagylaki lakos.

Makulatur papír

nagyban és kicsinyben kapható A „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

POOR ENDRE

gyógyszerész né kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer: szeplő, májfolt, arc-, kézvrösség és mindenféle bőrtisztítatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajfijító 1 K. Ezen pipaszerek több kiállításon érmeikkel lettek kitüntetve.

Egy kereskedelmi gyakorlattal bíró

kisasszony

alkalmazást nyer. Jelentkezhetni szerdán délután 1-től fél kettőig. Cim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fogsorok, szápadlás nélkül, aranyból, platinából

fogtömések

szűst amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. Fogkövek eltávolítását, fogak fehérítését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom. 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-utca, Böhm-tele ház, Makón.

Felvetetik egy ügyes kiszolgáló leány IRITZ

Sámuel özv. cégnél.

Egy kisasszony

egy 4 éves gyermek melé felvétetis. Cim a kiadóhivatalban

Egy 13-15 éves leány

mindenesnek felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Jó és olcsó

munkát ha óhajt, forduljon teljes bizalommal az alant írt céghez. Üzletemben ruhatisztítást, javítást, átalakítást

női és férfi ruhákban elvállalok Kivánatra házhoz megyek. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Nagy István

szabó-mester, Hajnal-utca 14.

Legujabb rendszerű

szabadalomra bejelentett, darabokra vehető

tüskés lánchoronák

kaphatók, míg a készlet tart,

Gulácsi János

gép- és gépraktárban Makón, Deeseffy tér 31. Telefon szám 50

Kiadó föld.

A földeski utófélen közel a városhoz, 7 katasztrális hold föld hagyma alá kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal

Cs. Kiss István

Hédervári utca 10. sz.

Uj kocikát, vetőgépeket, tükörcél ökeket, darálókat, boronákat, gépolajokat és kocsikenőcsöt legelőnyösebb árban szállít

Glück Samu

gép-raktára.

Föld hagyma alá

Igen kitűnő minőségű

20 katasztrális hold föld

hagyma alá, esetleg egy társaságnak is, olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett bérbeadó.

esetleg örökösre eladó

Értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnéval Hajnal-utca 13. sz. a., vagy a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

!! Nagy megtakarítás !!

üzleteknek, gyáraknak, malomoknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb

PAPÍRSPÁRGÁT

Csomagolásra 2, 2½, 3 és 4 mm vastagságban kg-ként K 350, 100 kg. K 340 —

Postacsomagokhoz kg-ként K 420, 100 kg. K 400 —

Szélőkötözéshez (2 és 2½ mm) kg-ként K 350, 100 kg. K 340

Zsákzsinagnek 4 mm-esből vágva és kötegelve kg-ként K 360, 100 kg. K 350 — árban szállítja pécsi raktáraiól utánvétellel

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank R. T. áruosztálya Pécs. 5 kg-nál kevesebb nem küldhető. Papírkötelek.

Ellismerő nyilatkozatok,

Nagyobb rendeléseknél engedély.

A Makói Önszegélyző Egyesület mint szövetkezet, (Hunyadi-utca, makói takarékpénztár épület) ujonnan megnyit

zálogintézet

a legmérsékeltebb kamatláb és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad

ékszerekre, arany és ezüst-érmékre értékpapírokra, sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra

Takaréktári osztályos kölcsönöket folyosít előnyös kamatláb és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezvényre.

Hivatalos órák d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig.

Eladó föld

A Békési utca közeli szomszédságában

6 köblös tanyaföld,

örökösre eladó, vagy esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet

Márton Bálinttal

Nádas Tamás utca 18 szám alatt

Kiadó föld

A földeski határ mellett Kocsák téle

földből Jankó József szomszédságában

4 köblös,

ugyszintén a városi út mentén, a

cséregő mellett

1 köblös,

bármely gabona alá kiadó

Értekezni lehet:

Böröcsök Jánossal

Váradi-utca 97 szám.

Marhabört,

libabört, juhört, nyulbört, báránybört, csikabört és mindenféle börtöket és gyapjút, a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármán

Deák Ferenc-utca 48 szám Fácskai bormérés mellett.

Egy munka szerető

motorfüőnek

felvétetik,

DOBBA PÉTER és TÁRSAI

hengerelmébe, hol állandó alkalmazást talal.

Borbély Üzlet

kiadó

A Stoloz féle főtéri borbély üzlet helyiség, teljes berendezéssel együtt haszonbérbe kiadó. Bővebb felvilágosítást ad,

IRITZ SÁMUEL

Kazinczy utca 2. sz.

Nyomatott Özv. Dr. Kiss Pálnéval a „Makói Független Ujság” vilámszerére berendezett gőssajtóján, Makón.